

הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים

(א) מולין קד. (מעילה כ:).
(ב) מעילה כ. כמותו מל:
קדוש מבי. מנייה י"ב
(ג) מעילה כ:.

הגהות הב"ח

(א) בכפונה שמה אומר
הוא לו לא:

גליון הש"ס

בהר"ן ר"ה אפר אבי
בורה ובי דלועין לא
בשתבטי. ע מולין דף קד
ע"ה מדיה ה"ה ש"ק:

פירוש הרא"ש

הנודר מן הירק. והוא
אומר לא מלאכי אלא
לדלועין. וחס מין ירק
הוא נמה לא נקמה: אפר
אדם כן הרבי. ומס
אני מביא ר"ה שמה
אומר לא מלאכי אלא
קטניות אלא אומר
לא מלאכי ירק אבל על
הדלועין הוא נדר למי
אלמלא מין ירק הוא:
ואסור בפ"ה הצד"ה.
לכלי עמלמ מין ירק
הוא: נב"י ווא מן ירק
נדר. ומס ירק נשמן
גמי אדם הוא ירק הנאכל
חי: באומר ירקי קדרה
בעל: ר"ה אפר ירק אסור
ע"י כנישת קדרה
כמותו האשה שהיה
כונשת ירק בקדרה ולשמן
גמי אדם יומה נקלה ירק
מירק המתבשל בקדרה:
ומשני שאמר כפירוש ירק
המתבשל בקדרה: מורה
ר"ע דעין פסקות שאינו
לדלועין. ולחומרה אפר ליה
כיון ששפלת מתך עליו
מ"מ כיון שאינו לוקחו כלא
המלכה לא כדיר לן שיהא
מין: תנן ה"ה. כמעלה:
הש"ח עשה שליחותו
בעל הבית מעל. א"ע
בכל התורה טולה אין
שלה לדבר עבירה יליפין
לה כמעלה טוח טוח
ממרוה דמתחייב ע"י
עשה שליח: מאן תנא. דכבר
דכשני לו דהו עשייה
השליח מתבטל והשליחות:
וגין אדם כבד ב"ה הש"ח
מ"ה. והואמר לשלוחו קנה
לי כשר ולא מלא אלא כבד
מתך אם יקנהו:

הנודר מן הירק וכו' רובי עקיבא אומר. דקסבר דלועין בכלל
ירק: אלא דלועין. מכלל דלאו מיניה הוא: לא מלאכי
אלא קטניות. בתמיה. כלומר להכי לא קאמר ליה אלא דלועין
מכלל דלועין מיניה הוא ולא מין קטניות: פול הממרי לה. הו
מין ירק: ומוטר ביבש. שהוא מין
דגן: גב' אמאי אסור ר"ע הא מן
ירק נדר. ודלועין לא אירי ירק:
ירקי קדרה עלי. ודלועין בכלל
ירקי קדרה הן שהרי מתבשלין
בקדרה: ודילמא. האי דקאמר ירקי
קדרה עלי ירק הנאכל בקדרה עלי
קאמר כגון שומים וצנלים שהן נאכלים
בקדרה שומים אומן בקדרה כדי
לימן טעם מתבשלי: באומר כ"י
המתבשל בקדרה. דלועין נמי הן
מתבשלין בקדרה ונמנין אותן כשציל
מבשיל אבל שומין אין נמנין אותן
אלא כשציל טעם ולהכי ר"ע אסור:
דנריך שולח לאימלוכי עליה. כגון
דלועין כי אמר לשלוחו קח לי ירק
אינו מביא לו דלועין אלא אומר לו
לא מלאכי אלא דלועין ומימליך
עליה וקאמר ליה דרובה אמה שאני
לך דלועין וכחאי גוונא לאו מיניה
לפיכך כי נדר בירק מותר דלועין:
ורבי עקיבא סבר כו'. מהקאמר ליה
לא מלאכי אלא דלועין ולא אומר לא
מלאכי אלא קטניות אלמלא דלועין
מין ירק הוא: מודה רבי עקיבא.
א"ע"ג דאוסר דלועין אם אכל
דלועין אינו לוקה דקסבר ליכא
מלקות דלא יחל דברו והואיל ונריך
לאימלוכי ציה עליה: מתניסין.
דמעילה דשליח מעל דלא כ"ע דקתני

סיפא לא עשה שליחותו שליח מעל: אומר לשלוחו מן כשר לאורחים
ונתן להם כבד שליח מעל. דלא עשה שליחותו דאין כבד בכלל כשר:
ואי ר"ע. הא אומר כבד בכלל כשר הו דמילתא דמימליך עליה שליח
מיניה הוא וה"ג א"ע"ג דלא אימליך השתא אורחיה הוא לאימלוכי דכי
אמר לו תן כשר לאורחין ולא היה לו כשר אלא כבד דרכו לומר אין לי
אלא כבד וכמאן דמימליך דמי: למעול בעל הבית. דהא עשה שליחותו:
מרך
קדרה לרביי אמאי ירק הנאכל חי ובקדרה כגון שומים וצנלים וזוהר אצל דלועין שאין נאכלין חיים כלל לא ופרקינן [ירק] המתבשל בקדרה עלי דכיון
דאמר המתבשל משמע הך דכשו בשול טובא ואין דרכן לאכלן חיים דלועין. ונמלא עכשיו לפי דרך זה דנודר מן הירק אסור בירק
הנאכל כמות שהוא חי בלבד ומותר בכל מה שמבשיל א"ע"פ שלפעמים נאכל חי אמר ירקי קדרה עלי אסור אף באותן שנאכלין חיים ומבשלין
אבל לא באותן שאין נאכלין אלא מבשלין אמר ירק המתבשל בקדרה אסור אף באותן שאין נאכלין בלא בשול: אמר אב"י מודה ר"ע
לענין מלקות שאינו לוקה. דכיון דלועין לא משמעני כדא"ל אלא מרבייה לישניה א"ע"ג דממליך שליח עליה לא מחסרי צודאי אלא
מחסיפא הילכך לא לקי: סנן הסם. מתני' היא במסקנת מעילה (ד' כ:). השליח עשה שליחותו בעל הבית מעל. דא"ע"ג דקיי"ל אין שליח
לדבר עבירה שאני מעילה דילפינן טוח טוח ממרומה כדאיתא בפ"ד דקדושין (דף מ"ג): לא עשה שליחותו מעל. דאדעתא דנפשיה
קעביד: מאן תנא אמר רב הסדא מתניסין. כולה דלא כ"י עקיבא כלומר מאן תנא האי דמפרש ואזיל דאמר לו תן כשר לאורחים ונתן
להם כבד מיקרי לא עשה שליחותו דלא כרבי עקיבא דהא דתנן מן כשר לאורחים וכו' סיפא דהיה דהשליח עשה שליחותו היה ומסיפא
קאמר דאיתא דלא כ"ע דאילו רישא ודאי דברי הכל היא אבל סיפא דהיה פירושא דרישא דלא כרבי עקיבא דאי רבי עקיבא הא אמר
דכל מילתא דמימליך שליח מיניה הוא והא עביד דמימליך מבשר לכבד הילכך עשה שליחותו מיקרי ולמעול בעל הבית דנהי דאמרין
לעיל דמודה רבי עקיבא לענין מלקות שאינו לוקה הא פרישנא דדוקא במידי דלא משמע אלא מרבייה אלא כדלועין אבל כבד
מכלל כשר [משמע] בלא רבייה הילכך כי אמר ליה בעל הבית מן להם כבד ונתן להם כבד למעול בעל הבית ולא למעול שליח:

הנודר מן הירק מותר בדלועין ורבי עקיבא
אומר אדם לשלוחו קח לי ירק והוא אומר לא
מצאתי אלא דלועין אמר להם כן הדבר או
שמה אומר הוא (א) לא מצאתי אלא קטניות
אלא שהדלועין בכלל ירק וקטניות אינו בכלל
ירק: ואסור בפול המצרי לח ומותר ביבש:
גב' הנודר מן הירק כו': והא מין ירק נדר אמר
עולא באומר ירקי קדרה עלי ודילמא ירק
הנאכל בקדרה קאמר יבאומר ירק המתבשל
בקדרה עלי כמאי קא מפלגי רבנן סברי כל
מילתא דצריך שליחא לאמלוכי עליה לאו
מיניה הוא ורבי עקיבא סבר יכל מילחא
דמימליך שליחא עליה מיניה הוא אמר אב"י
מודה רבי עקיבא לענין מלקות שאינו לוקה
תנן התם השליח עשה שליחותו בעל
הבית מעל לא עשה שליחותו שליח מעל
מאן תנא אמר רב הסדא מתניסין דלא
כרבי עקיבא: דתנן כיצד אמר לו תן כשר
לאורחים ונתן להם כבד תן כבד ונתן להם
כשר השליח מעל ואי רבי עקיבא הא א"ר
עקיבא כל מילחא דמימליך עליה שליח מיניה
הוא למעול בעל הבית ולא למעול שליח
אמר אב"י אפילו תימא רבי עקיבא
מי

אסור כפרי האדמה אמר ירק קדרה עלי אסור כפירות האדמה
הבאים להכשיר המאכל כשומים וצנלים ומותר דלועין אמר ירק
המתבשל בקדרה עלי אסור בכל פירות האדמה דמימליך שליחא
עלייהו כי אמר ליה משלח ירק. ואית דמפרשי והא מן ירק נדר
דסתם ירק נאכל כמות שהוא חי ואמר עולא באומר ירקי קדרה עלי
דכיון דאמר דחי אפילו ירק המתבשל בכלל ודילמא ירק הנאכל
בקדרה קאמר דכיון דסתם ירק נאכל כמות שהוא חי ואמר ירקי
קדרה לרביי אמאי ירק הנאכל חי ובקדרה כגון שומים וצנלים וזוהר אצל דלועין שאין נאכלין חיים כלל לא ופרקינן [ירק] המתבשל בקדרה עלי דכיון
דאמר המתבשל משמע הך דכשו בשול טובא ואין דרכן לאכלן חיים דלועין. ונמלא עכשיו לפי דרך זה דנודר מן הירק אסור בירק
הנאכל כמות שהוא חי בלבד ומותר בכל מה שמבשיל א"ע"פ שלפעמים נאכל חי אמר ירקי קדרה עלי אסור אף באותן שנאכלין חיים ומבשלין
אבל לא באותן שאין נאכלין אלא מבשלין אמר ירק המתבשל בקדרה אסור אף באותן שאין נאכלין בלא בשול: אמר אב"י מודה ר"ע
לענין מלקות שאינו לוקה. דכיון דלועין לא משמעני כדא"ל אלא מרבייה לישניה א"ע"ג דממליך שליח עליה לא מחסרי צודאי אלא
מחסיפא הילכך לא לקי: סנן הסם. מתני' היא במסקנת מעילה (ד' כ:). השליח עשה שליחותו בעל הבית מעל. דא"ע"ג דקיי"ל אין שליח
לדבר עבירה שאני מעילה דילפינן טוח טוח ממרומה כדאיתא בפ"ד דקדושין (דף מ"ג): לא עשה שליחותו מעל. דאדעתא דנפשיה
קעביד: מאן תנא אמר רב הסדא מתניסין. כולה דלא כ"י עקיבא כלומר מאן תנא האי דמפרש ואזיל דאמר לו תן כשר לאורחים ונתן
להם כבד מיקרי לא עשה שליחותו דלא כרבי עקיבא דהא דתנן מן כשר לאורחים וכו' סיפא דהיה דהשליח עשה שליחותו היה ומסיפא
קאמר דאיתא דלא כ"ע דאילו רישא ודאי דברי הכל היא אבל סיפא דהיה פירושא דרישא דלא כרבי עקיבא דאי רבי עקיבא הא אמר
דכל מילתא דמימליך שליח מיניה הוא והא עביד דמימליך מבשר לכבד הילכך עשה שליחותו מיקרי ולמעול בעל הבית דנהי דאמרין
לעיל דמודה רבי עקיבא לענין מלקות שאינו לוקה הא פרישנא דדוקא במידי דלא משמע אלא מרבייה אלא כדלועין אבל כבד
מכלל כשר [משמע] בלא רבייה הילכך כי אמר ליה בעל הבית מן להם כבד ונתן להם כבד למעול בעל הבית ולא למעול שליח:

תוספות

כבד אלא אומר לא מלאכי כשר כלל: מיניה הוא. ועשה שליחותו ולמעול בעה"ב וקשה דרבי עקיבא מודה דאין לוקה
דמספקא ליה אי מידי דמימליך עליה מיניה הוא ונראה דלא קשה כלל דדוקא בדלועין דלאו ירק הוא אלא פירי מספקא
ליה אבל במדי אחריתא פשיעא ליה דמימליך עליה ומיניה הוא ר"ע דרייתו דתשני מי לא מודה ר"ע דנריך לאימלוכי
ציה ומן הדין הוא דאיתו מינו והתאמר א"ע"ג דמינו הוא] אבל לא למעול דהאמר לעיל שאינו לוקה ולי"ג דא"י שליח
אמאי מעל כיון דמספקא ליה אם מינו [הו"ו] איתו מינו א"כ עשה שליחותו ולכ"י דודאי הפירוש כן הוא מי לא
מודה ר"ע דנריך לאימלוכי ציה דבסתם אין השליח לוקה אם אין שואל למשלח אם יתפון הילכך כמעלה כיון דשליח לא
מתך לא הו עשה שליחותו ולכן מעל שליח כי נמי הו מינו לגמרי וקושא דלמעול בעה"ב מתך בעה"ב כמו שפירשמי
והר"ם היה אומר דלמעול בעל הבית לאו דוקא אלא כלומר לא ימעול שליח ודפירשית דשמא עשה שליחותו ומשני לא
מודה דנריך לאימלוכי דפירשית:

א א ב ג מ"י פ"ט מהל'
מדיה ה"י (ע"י כימ')
טושיע יודי ר"ח פ"ט
ד: י'
ב ד מ"י ש"ס ה"ו עוש"ע
ש"ס ע"ד:
ג ה ו מ"י פ"ו מהל'
מעילה ה"יא פ"ג עשין
י':

מוסף רש"י

הנודר מן הירק מותר
בדלועין ורבי עקיבא
אוסר. דקסבר מין אפר הן
(מעילה כ:). לא מצאתי
אלא דלועין. ואינו לוקמן
מדי כשתאן. אלמלא לא
קרי ליה אישתי ירק. והא
הא ירק סתם קאמר ליה.
ואי בכלל ירק הוא לא
היה נריך למיך (וחיוב)
(דף). אלמלא כיון דמימליך
מינה אחריתא הוא להכי
מותר בדלועין (ומעילה כ:
כן הדבר. ומסס מין
מביא ר"ה שמה שמה
ירק. שאינו לא מלא אלא
קטניות לא היה משני לא
מלאכי אלא קטניות. אלא
לא מלאכי ירק. ודלועין
היה אומר לא מלאכי ירק
אמר אלא דלועין. ולמה
היה אומר כן אלא שיש לך
ללמוד שהדלועים נקראים
ירק ואין הקטניות בכלל ירק
(וחיוב דף). כלומר משאני
למד דא"ג דמימליך מלא
מילתא יהי. כלום הוא חסר
ואומר ירק לא מלאכי אלא
קטניות. אלא כיון דאמר
לא מלאכי אלא דלועין
ואינו אומר לא מלאכי אלא
קטניות. אלמלא דלועין בכלל
ירק הן וא"ג דמימליך
עלייהו שליחא. ספירא
ליה לר"ע דהוא מילתא
מינה ומעירה כ:). השליח
שעשה שליחותו בעל
הבית מעל. ונתן עשה הבית
שהו צדיק הקדש
ונמלטו במשעמו ונתן
בשוגג לשלח ואמר לו קח
לי מהם חלקו או טעם. אם
עשה שליחותו בעל הבית
מעל (תנייה י'). ומביא
קרבן מעילה דקדושין מ"ב.
לא עשה שליחותו. אלא
שינה ממה שאמר לו בעל
הבית (מעילה כ:). שהיו
אלו ממות הקדש ועשה
כסדר שהן על חולין ומסרי
לשליח ליקח כהן חלק
וקנה כהן טעם. שליח
מעל. ולא השלוח. שדבר
זה אינו שלוחו דקדושין
מ"ב. תן כשר. על הקדש
(מעילה כ:).

מי

מי לא מודה רבי עקיבא דלר"ך אימלוכי. הלך לענין משילת שליח ודאי כיון דלר"ך אימלוכי ולא ממליך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמיך דכל כמה דלא מימליך לא יתן להם כנד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דכלל לשינה הוא

דהא מימליך עליהם שליחא נודר אמאי סמיך אלא ודאי ככולהו אסר נפשיה: אימאר שמעתא קמייהו דרבא. מאי דמתרך אביי מתנייתין דמעילה אליבא דר"ע ואמר להון ספיר אמר נחמני היינו אביי וקרי ליה הכי לפי שנתגדל צדית רצה צר נחמני: מאן תנא דפליג עליה דרבי עקיבא וכו' ומותר בראש וברגלים וכו'. דכיון דלר"ך שליח לאימלוכי עלייהו לימנהו ככלל בשר סתמא:

כגון שהקו דס. קודם נדרו וכיון שכן לא נתכוון לאסור בשר דגים דהא כללו הכי לא אכיל מנייהו דהא קשו להקוה: אי הכי אפילו עופות נמי לא אכיל. ולישתרי צדו דס. ודאי ואמאי קמייהו אסור בעופות: דס. דהא הקוה של כמפיס: דאפשר על ידי שליח. כשהן שלוקים הרבה לא מוקי ליה: גו"ן סמ"ך ע"ן. סימן היה עשה מאומות של אלפא ביחא: כסוף אולכא. סוף החולי: ולענין הלכה קיי"ל כרבי עקיבא דכל מידי דממליך עליה שליחא מיניה הוא דהא סתם לן תנא צפרק כל הבשר (חולין דף קד.) כרבי עקיבא אע"ג דלא ידעין אי מחלוקת ואח"כ סתם או סתם ואח"כ מחלוקת אפי"ה נקטינן כוותיה חדא דמתמיר ועוד דהא מפרש בגמ' דמאן דפליג עליה דר"ע יחדלהו הוא דהיינו רשב"ג וקיי"ל הלכה כר"ע מחבירו. הלך הנודר מן הבשר אסור בכל מיני בשר ובעופות ודגים כל שלא הקיף דם ולא כאיבין ליה עיניה מיהו דוקא באתרא דמימליך שליחא עלייהו אבל באתרא דלא

מי לא מודה רבי עקיבא דלר"ך אימלוכי. הלך לענין משילת שליח ודאי כיון דלר"ך אימלוכי ולא ממליך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמיך דכל כמה דלא מימליך לא יתן להם כנד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דכלל לשינה הוא

מימליך עליה מותר דכל מידי דלא מימליך עליה לאו מיניה הוא. וזה שלא כדברי הרמב"ם ז"ל שכתב בפרק תשיעי מהל' נדרים (הל' ד) דדגים לא מתקרי אלא באתרא דמימליך שליחא עלייהו ועופות מיתקרי בכל דוכתא. והוא מן התורה דצמחא משוינן להו הילכך תרוייהו לא מיתקרי אלא באתרא דמימליך שליחא עלייהו וכשלא הקיף דם ולא כיבין ליה עיניה אכל הקיף דם וכיבין ליה עיניה אע"פ שאסור בעופות מותר בדגים. מיהו כי אמרינן דמותר בדגים כשהקיף דם וכיבין ליה עיניה לא שוו אהדדי דכשהקיף דם לא שרי בדגים אלא דוקא באתרא דמימליך עליה לאו מיניה הוא. והוא אסור עליה בשר ודאי ככולהו אסר נפשיה: אימאר שמעתא קמייהו דרבא אמר להון דרבי עקיבא רבן שמעון בן גמליאל היא דתניא הנודר מן הבשר אסור בכל מיני בשר ואסור בראש וברגלים ובכבד ובלב ובקופות ומותר בבשר דגים וחגבים רשב"ג אומר הנודר מן הבשר אסור בכל מיני בשר ומותר בראש וברגלים ובקנה ובכבד ובלב ובקופות ואין צריך לומר בשר דגים וחגבים וכן היה רשב"ג אומר קרביים לאו בשר ואוכליהו לאו בר אינש אוכליהו בבשר לענין וביני לאו בר אינש מ"ש בשר עוף לתנא קמא דאסור דעביד שליחא דמימליך עליה בשר דגים נמי עביד שליחא דאי לא משכח בישרא מימליך עליה דאמר אי לא משכחנא בישרא אייתי דגים וליתסרו אמר אביי כגון שהקיף דם דלא אכיל דגים אי הכי אפילו עופות נמי לא אכיל דאמר שמואל דמסוכר ואכיל בישרא דצפרא פרח לביה כצפרא ותניא אין מקיזין ל"א על דגים ולא על עופות ולא על בשר מליח ל"א ותניא הקיף דם לא יאכל ולא עופות ולא בשר מליח שאני עופות דאפשר על ידי שליחא (ס' אביי אמר כגון דכייבין ליה עיניה דדגים קשין לעינים אי הכי אכיל דגים דהא אמר שמואל גו"ן סמ"ך ע"ן גונא סמא לעינים ההוא סוף אוכלא: מתני')

מין לא מודה רבי עקיבא דלר"ך אימלוכי. שליח צבעל הבית ואע"ג דס"ל דמיניה הוא צמחא דלר"ך לאימלוכי הכי איבעיא ליה למימר שליח צבעל הבית רואה אמה שאתן להם כנד וכיון דלא מימליך לא עשה שליחותו ופשה ושליח מעל אע"ג דסבר דמין בשר הוא: לשמעתא.

האי מירוצא דקא מתרך אביי: בכל מיני בשר. בין בהמה ובין חיה: אסור בראש וכו'. דכל הגי מיני בשר מינה ואפילו כנד: רבן שמעון אומר מותר בראש וכו'. דקסבר לאו מינה דבשר הם אבל בקרביים הכל מודו דמין בשר הוא הוואיל ואית צדו שומן טפי מכל הני מראש והכבד והלב והיינו דפליג עליה דר"ע דקא סבר כד לאו מין בשר ור"ע סבר מיניה הוא: וכן היה רבי שמעון אומר. שמעתא אחריתי קרביים לאו בשר ואוכליהו לאו צר נש הוא. ואמרין למאי הלכתא קרביים לאו בשר הוא הא אמרינן לעיל גבי נדרים אסור בכל מיני בשר ולא הויא קרביים וקא מתרך דהאי אוכליהו לאו צר נש לענין וביני שהקוה קרביים צדמי בשר שיכול לקנות הבשר וקונה קרביים לאו צר נש הוא דבעלה ודאי דממליך עליה דבעל הבית ואמר לא משכחנא בישרא אלא בשר עוף ולהכי אסור דמיניה הוא: דגים נמי כו' וליסתרי. ואמאי מותר בבשר דגים: כגון שהקיף דם. בשעת הנדר דכיון דלא אכיל דגים בהאיא שמעתא לא נדר אדעתא דדגים ולא ממליך עליה כלל: אפי' (א) דעופות נמי כו'. דלאו אדעתא דעופות נדר ולא מימליך עליה הוא וכיון דלא אכיל עופות השתא ליסתרי: שאני עופות. שאפשר להו בתקנתא להקוה דאפשר לאכלן ע"י שליחא אע"פ שהקיף דם ומידי דמני למיכל בשום ענין נדר

וממליך עליה והאסור: כגון דכייבין ליה עיניה. בשעת הנדר: דדגים קשין לעינים. וכל מיני דלא הוה מני למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי דמני למיכל ולהכי (ד) אדגים שרי ומן העופות אסור: גו"ן סמ"ך ע"ן כו' כסוף אולכא. כסוף החולי שצדו עבר זמן מרובה שחשש צעיניו דהתם סס טוב לכאז העינים והאי דקא מני דגים קשים בתחלת אולכא כשהתחיל לחשוש צעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אולכא: מתני')

וממליך עליה והאסור: כגון דכייבין ליה עיניה. בשעת הנדר: דדגים קשין לעינים. וכל מיני דלא הוה מני למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי דמני למיכל ולהכי (ד) אדגים שרי ומן העופות אסור: גו"ן סמ"ך ע"ן כו' כסוף אולכא. כסוף החולי שצדו עבר זמן מרובה שחשש צעיניו דהתם סס טוב לכאז העינים והאי דקא מני דגים קשים בתחלת אולכא כשהתחיל לחשוש צעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אולכא: מתני')

עופות (נ"א להכי אינו אסור בבשר דגים) דנדר מן הבשר צמחא דלר"ך אימלוכי הכי איבעיא ליה למימר שליח צבעל הבית רואה אמה שאתן להם כנד וכיון דלא מימליך לא עשה שליחותו ופשה ושליח מעל אע"ג דסבר דמין בשר הוא: לשמעתא.

(א) (שבת ע"ד.) (ב) (גמעיילא כו' איתא רב פפא.) (ג) (וגי הערך נעקר סבר ד' דמסוכר וע' ע"י כט. הלל לסיני.) (ד) (וע' חוספתא ע"י כט. ד"ה שרי לדג.) (ה) ע"י כט. ע"י ה' הע"ב.) (ו) (גמעיילא שם איתא ר"פ וע"י כט. שאר שטייט.) (ז) (ועריבין מו.)

מוסף רש"י

מי לא מודה רבי עקיבא דלר"ך אימלוכי. הלך לענין משילת שליח ודאי כיון דלר"ך אימלוכי ולא ממליך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמיך דכל כמה דלא מימליך לא יתן להם כנד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דכלל לשינה הוא

תוספות

אסור בראש וברגלים. דסבר רבי עקיבא דכל מאי דממליך הו' מיניה: מותר בראש. דסבר כמחא קמא רבי עקיבא דממליך לא הו' מינו: לענין וביני (לאו אינש הוא) דשוקב בשר ובין קרביים: שהקיף דם. דקס"ל ל' הילכך מותר בדגים ומביס: עופות נמי אין דרשם לביב. ואמאי אסור בעופות: שאני עופות דאפשר ע"י שליח. והא דאמר שמואל פרח לבי היינו ע"י כלי אכל דגים בין עוף בין כלי קשה להקוה: סוף אולכא. סוף החולי:

פירוש הרא"ש

פי' לא מודה ר"ע דלר"ך אימלוכי. ומשום דהי' שרי ליה מיני שרי על גבי שאני מינו כלל אינו נתקן ומכל מקום לענין שליחותו לא חשיב עשה שליחותו שהרי שניה שהרי דין השלוח למלך עליו ואין לו לעשות בלא ענת המשלוח: מאן תנא דפליג עליה דרבי עקיבא. מה ס' התנא דפליג על ר"ע בתמני' אכל במעילה כולה מודו: אסור בכ"ב מיני בשר. בקר ואלן וחיה: א"א בר אינש הוא. אלא הדין: אוכליהו בבשר ע"י וביני. מי שמעתי בשר וקונה אלו: כגון שהקיף דם דלא אכיל דגים ומתקנהו לא נדר אלא מדבר שדרתו לאכול ביום נדרו: ע"י שליחא. דלא פרח לבי אלא כשהוא אכיל: כלי: ההוא כסוף אולכא. כסוף החולי:

